

af mig, blev det udsendt til forskellige, som skulde gennemgaa det, overveje det og komme med Henstillinger og gode Raad, og dem, til hvem det blev udsendt, skal jeg nævne. Det blev udsendt til Rektorerne ved Statens Almenskoler, til Bestyrelsen for de forenede private Latin- og Realskoler i København og paa Frederiksberg, Bestyrelsen for de øvrige dimissionsberettigede private og kommunale Latin- og Realskoler, Bestyrelsen for Danmarks Realskoleforening, Bestyrelsen for den danske Pigeskole og Bestyrelsen for Danmarks Lærerforening. Alle disse fik Lejlighed til at udtale sig om det, og Ministeriet sammenarbejdede sammen med Professor Gertz, som altsaa er Undervisningsinspektionens Formand, de Oplysninger, Raad og Henstillinger, som vare komne, og paa dette Grundlag er altsaa Anordningen og Cirkulæret udarbejdet. Naar nu det ærede Medlem rigtig skulde til at drage til Felts mod dette Cirkulære, var det i Virkeligheden kun et enkelt Punkt, han opholdt sig ved, idet han fandt en Modsætning mellem et Stykke straks i Begyndelsen af Cirkulæret og et Stykke i Slutningen. Ved Gennemførelse af Loven om Almenskoler har Ministeriet ønsket — og deri har jeg haft den Glæde, at samtlige, jeg har henvendt mig til, have været enige med mig — at der ved Optagelsen i Almenskolen skulde lægges Vægt paa, at vedkommende skulde være særlig dygtig i visse enkelte Fag, nemlig i Dansk, Regning og Skrivning. De Fag ere saa fundamentale, at jeg tror, at en Elev, som er særlig dygtig i dem, ogsaa kan arbejde sig frem i de øvrige Fag, hvormed han efterhaanden kommer til at beskæftige sig. Navnlige tror jeg, at Danskundervisningen er saa vigtig, at naar en Elev har Forstaaelse af dette Fag og Evne til at tilegne sig det, saa vil han ogsaa have et godt Fundament for at gaa til andre Sprog. Men dernæst hedder det i Cirkulæret, at Eleven ogsaa skal have et godt Vidnesbyrd fra den Skole, han tidligere har gaaet i, og saa skal han efter Eksaminatorernes Skønnende ved Optagelsesprøven vise Kvikhed og Forstandighed. Disse to Ting lægger jeg megen Vægt paa. Naar en Elev viser Kvikhed og Forstandighed, er man sikker paa at have med en begavet Elev at gøre, er man sikker paa, at man faar en Elev, som er kvik og livlig til at opfatte, hvad man siger til ham, og vise Tænksomhed i Arbejdet. Jeg tror, det er et ganske forstandigt Hensyn at tage ved Optagelsen.

Nu ankede det ærede Medlem over, at det til Slut siges, at hvis vedkommende i et ikke uvæsentligt Punkt har vist sig mindre tilfredsstillende, skal han have Lejlighed til i Ferien at supplere sin Viden. Det ærede Medlem mente, at der her var en stor Modsætning. Det er der slet ikke. Det er et *Punkt*, hvorom der her er Tale, et ikke uvæsentligt Punkt, ikke noget Fag eller nogen Aandsevne, men blot et Punkt af vedkommendes Viden, som han kan supplere i Ferien. Ogsaa den Ting har man været enig om fra alle de sagkyndiges Side.

Det ærede Medlems Anker gjaldt jo ogsaa mindre Cirkulæret end selve Loven. Om denne Lov, som er enstemmig vedtagen af begge Rigsdagens Afdelinger, siger det ærede Medlem nu, at den sætter vort Folk i Fare for at staa tilbage i Kundskab, Dannelse og Viden. Og hvorfor gør den det? Jo, siger det ærede Medlem, fordi det særlig er Enhedsskolen, der er lagt Vægt paa, og det ærede Medlem frygter for, at naar man særlig vil lægge Vægt paa den, hvad efter hans Formening Loven gør, vil det komme til at skorte paa de nævnte Egenskaber hos vort Folk. Jeg tror, at det ærede Medlem her ser noget fejl paa Loven. Loven gennemfører slet ikke en Enhedsskole i den Forstand, at man tvinger hele vort Skolevæsen ind i een Form, saaledes at det bliver nødvendigt derved at sænke Niveauet. Nej, Skoleloven har kun en Enhedsskole i den Forstand, at der bliver nogen Enhed i vort Skolevæsen, saaledes at der bliver nogen Forbindelse mellem de forskellige Arter af Skoler. Der er slet ikke Tale om, at Fordringerne blive mindre. Derfor tror jeg, at naar det ærede Medlem henviste til Tyskland i Modsætning til England, er det ærede Medlem meget stærkt paa Vildspor. De to væsentligste Punkter i Loven om Almenskolevæsenet ere for det første det, at vi indføre en tredie Retning uden de gamle Sprog ved Studentereksamen, — det andet skal jeg senere komme til. Hvad nu dette første væsentlige Punkt angaar, da maa det ærede Medlem vel vide, antager jeg, at man netop i Tyskland er gaaet den Vej, saa det er ikke saa heldigt at tale saa stærkt om, hvad der sker i Tyskland, naar man vil angribe denne Lov. I Tyskland har man nemlig den tredie Retning. Man har det gamle Gymnasium med de gamle Sprog, Græsk og Latin, man har Realgymnasier uden Græsk og „Oberrealschulen“ uden Græsk og Latin, altsaa med de ny Sprog, og nu er der ud-